

Kodumaine nahahaiguste õpperaamat

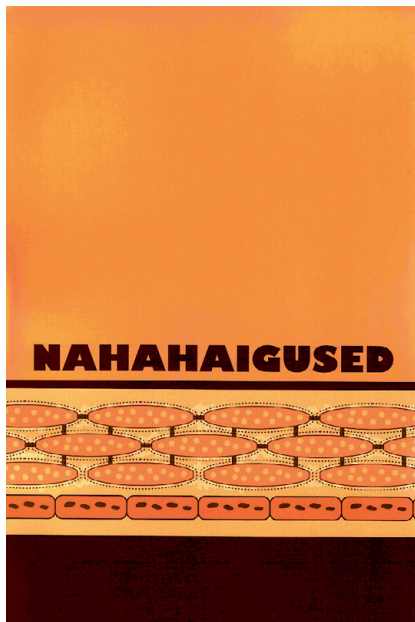
Maigi Eisen – Ida-Tallinna Keskhaigla

Sirje Kaur, Helgi Silm, Külli Kingo, Maire Karelson, Kristi Abram. Nahahaigused. Tartu, TÜ Kirjastus, 2010, 274 lk.

Heameel on tunnustada kolleegidest autoreid nahahaiguste õppematerjali väljaandmise puhul. Ühte köitesse on koondatud aastatepikkuse pedagoogilise töö viljad, mis lisaks erialaste teadmiste jagamisele aitavad edendada nahahaiguste terminoloogiat.

Ükski nahahaiguste õppematerjal ei saa läbi naha ehituse, funktsioonide, immuunmehhanismide ja patoloogiliste protsesside kirjelduse. Nahahaige uurimise peatükis on käsitletud naha lööbeelemente ja spetsiifilisi uurimismeetodeid dermatoloogias. Vaatamata innovaatilistele uurimismeetoditele ja meditsiini teadussaavutustele on praeguseni nahahaiguste diagnoosimisel olulisim haiguse lööbeelementide ja nende asukoha kirjeldamine ning anamnees. Nii võib sügelistega haigel määrata veres biokeemilisi markereid ning erinevaid antikehi, kuid diagnoos põhineb nahal kindlates paikmetes lokaliseeruvatel sügelisekäikudel ja paarikaupa paiknevates paapulites. Sellise käsitluse pooldajatele on avaldatud raamat vaieldamatu abimees.

Enam levinud nahahaigused on raamatus rühmitatud ja sisaldavad käsiraamatule iseloomulikul hulgal teavet. Vaatamata iga haiguse juurde kuuluvale ravijuhendile on raamatus eraldi peatükk nahahaiguste ravi kohta. Autorid rõhutavad, et arst peab hoidma eraldi isiklikke töökspidamisi ja teaduslikult põhjendatud ravijuhised. Patsiendile pole vaja anda selliseid argielu piiravaid juhiseid, mille suhtes puudub kindlus,

kas need on ikka ravi seisukohalt vajalikud ja põhjendatud. Paljude nahahaiguste raviks kasutatakse endiselt vaid lokaalselt manustatavaid ravimeid, eelkõige kortikosteroide sisaldavaid kreeme ja salve, aga steroidfoobiat esineb veel endiselt arstide ja patsientide seas. Samas on viimane aastakümme raske psoriaasi ravis kaasa toonud bioloogilise ravi, mis tunduvalt parandab selle raske haiguse ravivõimalusi, kuigi ravimise kaugtagajärjed ei ole veel selged.

Raamatus on käsitletud nahahaiguste ravis laialdaselt kasutusel oleva füsioteraapia näidustusi ja kõrvaltoimeid. Kindlasti tasub läbi lugeda raamatu peatükid neevustest ja nahakasvajatest, sest valge rahvastiku vananemine ja päikeselembus toovad kaasa pahaloomuliste nahamoodustiste leviku suurenemise ning arstide sellekohaste teadmiste vajaduse. Viimane aastakümme on lisanud

dermatoskoobi nahaarsti igapäevaseks töövahendiks ja vajaduse dermatoskoopiategadmiste pidevaks täiendamiseks. Käsitlemata pole jäänud ka troopilised nahahaigused. Maailmas toimunud arengu valguses pole eestlaste reisihümu raugenud. Nii võib Brasiilias, Indias ja Bangladeshis seigeldes kohtuda leepra- ja tuberkuloosihaigetega ning lisaks suveniiridele saada kaasa parasitaarseid ja seenhaigusi. Ajalooliselt kuuluvad suguhaigused nahahaiguste juurde ning suguhaiguste põhendatud peatükkides on lisaks venerilistele haigustele ja diagnoosimismeetoditele käsitletud ka suguhaige tänapäevast uurimist ning nõustamist. Sealt saab omandada ja värskendada ka ununema kippuvaid teadmisi süüfilise ja veneriliste uretriitide kohta.

Loodan, et raamatust leiavad arstiteaduskonna tudengid, perearstid ja residendid oma esmased teadmised nahahaigustest. Raamat sobib eelkõige tudengitele, kes lisaks teoreetilistele teadmistele näevad praktikumides lööbega patsiente. Dermatoveneroloogia huvilistele ja kõigile teistele lugejatele tuleb soovitada raamatu kõrvale otsida internetist teemakohaseid fotosid, kuna loetust paremaks arusaamiseks on hädavajalik visuaalne pilt nahahaigustest.

Möödas on ajad, kui nahaarst viskab haigele pilgu peale ja kirjutab ühe näpuliigutusega retsepti, aga endiseks on jäänud asjaolu, et nahahaiguste tundmiseks peab teadma ja tundma lööbeelemente ning nende paiknemist. Ja seda kõike saab ilmunud nahahaiguste raamatust lugeda ja omandada.

maigi.eisen@itk.ee